

„Rodzinne czytanie”
PROGRAM CZYTELNICZY
Przedszkola Samorządowego
w Gruszczykach

„Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką ludzkość sobie wymyśliła”
W. Szymborska

rok 2016/17

WSTĘP

"Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła."

Wisława Szymborska

Tę prawdę znamy, ale coraz częściej, w codziennej gonitwie o niej zapominamy. W codziennym pośpiechu rodzice coraz rzadziej rozmawiają z dziećmi i mało im czytają. Kontakt z żywym słowem wyparła telewizja i internet, których narzędziem nie jest język lecz obraz. Efektem tego jest to, iż dzieci coraz gorzej znają język, w szkole nie rozumieją prostych poleceń i tekstów, mają problemy z prawidłową wymową. Coraz mniej również same czytają, ponieważ czytanie słów, których nie rozumieją jest czynnością trudną, nudną, znacznie mniej atrakcyjną od obrazów w telewizji. Na alarm biją nauczyciele i psychologowie, organizowane są różne akcje mające na celu uświadomienie, jak ważną rolę pełni w naszym życiu książka. Codzienne czytanie dziecku dla przyjemności zaspokaja wszystkie potrzeby emocjonalne dziecka, wspiera jego rozwój psychiczny, intelektualny i społeczny, jest najskuteczniejszą strategią wychowawczą a jednocześnie przynosi dziecku wielką radość i pozostawia niezapomniane wspomnienia, a także buduje więź z rodzicami. Wprowadzając codzienne czytanie, tak dom rodzinny, jak i przedszkole może pomóc dzieciom w dobrym, a może nawet w doskonałym opanowaniu ojczystego języka. Codzienne głośne czytanie przez dorosłego jest niezwykle skutecznym sposobem zbudowania bogatego zasobu słów, nauczania - bez żadnych formalnych lekcji i ćwiczeń - poprawnej gramatyki i składni ,a także doskonalenia mowy. Dziecku, któremu codziennie wyraźnie czytamy i dużo z nim rozmawiamy, nie będą potrzebni logopedzi i ćwiczenia wymowy. Czytanie dziecku to także najskuteczniejszy sposób wychowania człowieka z wyobraźnią, samodzielnie myślącego i mądrego, który będzie umiał sobie radzić ze zmianami w życiu. Mądre książki przynoszą wzorce właściwych zachowań. Dzięki czytaniu i rozmowie o problemach, które porusza książka, dzieci uczą się odróżniania dobra od zła, rozwija się ich wrażliwość moralna. Potrafią wówczas zastanowić się nad konsekwencjami własnych słów i czynów. Zatem codzienne czytanie różnorodnych książek to znakomity sposób uczenia dzieci wartości moralnych, które pomogą im budować dobre relacje z ludźmi.

Uwagi do realizacji programu:

Program opracowany jest przez Marię Pacholską z Przedszkola Samorządowego w Gruszczykach. Realizowany będzie przez wszystkie nauczycielki w roku kalendarzowym 2016/17.

Założenia programowe:

Założeniem programu jest umożliwienie dzieciom poznawanie utworów literatury dziecięcej i rozwijanie ich zainteresowań czytelniczych poprzez jak najczęstszy kontakt z książką oraz dobrowolny i spontaniczny udział w zabawach z tekstem.

Program powstał w oparciu o:

- priorytety MEN na rok szkol. 2016/17 „Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży” oraz „Wychowanie do wartości. Kształcenie postaw,”
- Podstawę programową wychowania przedszkolnego z czerwca 2016r.,
- Program edukacji przedszkolnej wspomagającej rozwój aktywności dzieci, Nasze przedszkole” autorstwa M. Kwaśniewskiej i W. Żaby- Żabińskiej z wydawnictwa MAC Edukacja,
- Koncepcję pracy przedszkola.

Cel główny:

Wspieranie i rozwój czytelnictwa wśród dzieci i ich rodziców

Cele szczegółowe:

- Wprowadzenie dzieci w świat literatury;
- Budzenie zaciekawienia książką przez zorganizowania kącika książki, zabawy w teatr, tworzenie książki kucharskiej z przygotowanych przez dzieci smakołyków;
- Kształcenie nawyków czytelniczych, szacunku do książki;
- Rozbudzenie wyobraźni twórczej;
- Ćwiczenie koncentracji i umiejętności uważnego słuchania;
- Wychowanie do wartości- kształtowanie postaw społecznych w oparciu o literaturę dziecięcą;
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- Pogłębianie więzi rodzinnych;
- Poszerzanie wiedzy o świecie, rozbudzanie ciekawości światem;
- Kształtowanie prawidłowych emocji, korygowanie nieprawidłowych zachowań;
- Zapoznanie z etapami powstania książki oraz z pracą bibliotekarza;
- Budowanie i rozwijanie języka i mowy ojczystej;

Cele operacyjne:

Dziecko:

- doznaje wielu przyjemnych wrażeń poprzez aktywne uczestnictwo w zabawach z tekstem literackim,
- nabywa wzorów poprawnej polszczyzny, pogłębia zasób słownictwa,
- podejmuje próby czytania tekstów metodą globalną i sylabową,
- z szacunkiem korzysta z książek,
- ocenia postępowanie bohaterów,
- tworzy zakończenia opowiadań i bajek,
- recytuje i odgrywa role w zabawach parateatralnych,
- wykonuje prace plastyczne zainspirowane tekstem literackim,
- tworzy melodię do słuchanego fragmentu tekstu literackiego,
- śpiewa piosenki oparte na tekstach z literatury dziecięcej,
- poznaje prace bibliotekarza oraz etapy powstania książki,
- nabywa prawidłowych postaw społecznych i emocjonalnych,
- nabywa umiejętność uważnego słuchania literatury dziecięcej,

Proponowane metody pracy:

- podająca,
- problemowa,
- aktywizująca,
- praktyczna

Formy realizacji działań edukacyjnych są następujące:

- współpraca wychowawcy z rodzicami,
- współpraca przedszkola z Biblioteką Publiczną w Gruszczykach,
- codzienne czytanie dzieciom bajek przez nauczyciela
- udział przedszkola w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”
- organizacja konkursu dla dzieci i rodziców
- przeprowadzenie tematów kompleksowych dotyczących rozwijania zainteresowań czytelnictwem dzieci przedszkolnych
- wystawianie przedstawień teatralnych

Środki realizacji programu:

- praca z tekstem literackim (głośne czytanie, inscenizowanie tekstu przez n-la, próby czytania tekstów przez zdolne dzieci),
- interpretacja tekstów literackich
  - plastyczna (ilustracje do tekstów, inspiracje tekstem),
  - ruchowa (drama, kalambury),
  - słowna (inscenizacje teatralne, recytacja),
  - muzyczna (śpiewanie piosenek, układ taneczny, relaksacja i odpoczynek),
- tworzenie książki kucharskiej ze zrobionych przez dzieci smakołyków wg rocznego planu pracy
- prezentacja twórczości dzieci na tablicach w szatni, na wystawie w Bibliotece Publicznej w Gruszczykach oraz na wystawce w korytarzu przedszkola

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Rok szk.	Miesiąc	Działania do realizacji
2016/17	Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stwarzanie sytuacji sprzyjających wyrabianiu zachowań i działań świadomego czytelnika: <ul style="list-style-type: none"> -zorganizowanie kącika książki wspólnie z dziećmi, -dobór książek z uwzględnieniem zainteresowań i możliwości rozwojowych dzieci (atlasy dla dzieci, książki o roślinach, zwierzętach, kosmosie; bajki, opowiadania, encyklopedie) -omówienie zasad korzystania z książeczek ▪ Prezentacja „Złotej Listy książek do czytania dzieciom opracowanej przez Fundację ABC XXI Cała Polska Czyta Dzieciom” w przedszkolnym biuletynie „Optymistyczne dzieci” oraz na tablicy informacyjnej w szatni.
	Październik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Książka- mój przyjaciel”- przeprowadzenie tematu kompleksowego połączone z oglądaniem filmu edukacyjnego „Jak powstaje książka?”. ▪ Tworzenie książki kucharskiej z przepisami i zdjęciami smakołyków wykonanych przez dzieci zgodnie z rocznym planem pracy. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Listopad	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Bajki i bajeczki”- przeprowadzenie tematu kompleksowego uwzględniającego obchody „Dnia Pluszowego Misia” ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Grudzień	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja prac plastycznych powstałych na podstawie literatury dziecięcej, zorganizowanie wystawy w Bibliotece Publicznej w Gruszczykach. ▪ Smakołyki na choinkę- wykonanie pierników na choinkę z przepisu zamieszczonego w książce kucharskiej. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Święto Babci i Dziadka- wykorzystanie wybranych postaci z literatury dziecięcej jako wzorców postaw i wartości moralnych. ▪ „Czarodziejskie słowo”- ukazanie dzieciom takich wartości jak: dobro, mądrość i uprzejmość w stosunku do ludzi starszych.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Luty	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Mateuszek na zaczarowanej wyspie”- nauka zwrotów grzecznościowych. ▪ „Rodzinna książeczka”- zorganizowanie konkursu dla dzieci i ich rodziców na wykonanie pracy plastyczno-technicznej w formie książeczki. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Marzec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Bajki terapeutyczne”- czytanie dzieciom bajek przez nauczyciela, prowadzenie rozmów na jej temat, analiza problemu bohatera. ▪ „Słuchowiska”- prezentowanie dzieciom bajek w formie słuchowiska słowno-muzycznego. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Dzień książki dla dzieci”- przyniesienie ulubionej książki przez dzieci, zorganizowanie wystawy w sali przedszkolnej; rysowanie ilustracji do ulubionej książeczki. ▪ Zwiedzanie Biblioteki Publicznej w Gruszczycach. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Maj	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Teatr cieni”- wykonanie postaci z wybranej przez dzieci bajki oraz wykonanie inscenizacji w teatrze cieni. ▪ „Teatr w książce ukryty”- inscenizacja przedstawienia teatralnego z okazji Dnia Mamy przez dzieci na podstawie literatury dziecięcej. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.
	Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Znamy te bajki”- recytacja wierszy, opowiadań w wykonaniu rodziców przy użyciu strojów i rekwizytów na Dzień Dziecka. ▪ „Książeczka wstążeczka”- aktywne słuchanie bajki przy użyciu tablicy interaktywnej. ▪ „Bliscy i znajomi czytają-dzieci słuchają”- zorganizowanie spotkania czytelniczego dla dzieci.

Oczekiwane efekty

Dziecko potrafi:

- aktywnie uczestniczyć w zabawach z tekstem literackim,
- poprawnie używać mowy ojczystej, stosować poznane słownictwo,
- czytać teksty metodą globalną i sylabową,
- z szacunkiem korzystać z książek,
- ocenić postępowanie bohaterów, wskazać prawidłowe i nieprawidłowe ich zachowanie,
- stworzyć zakończenia opowiadań i bajek,
- recytować i odgrywać role w zabawach parateatralnych,
- wykonywać prace plastyczne zainspirowane tekstem literackim,
- stworzyć melodię do słuchanego fragmentu tekstu literackiego,
- śpiewać i tańczyć piosenki oparte na tekstach z literatury dziecięcej,
- opowiedzieć o pracy bibliotekarza oraz o etapach powstania książki,
- kulturalnie zachowywać się w stosunku do innych dzieci, dorosłych oraz w miejscach użyteczności publicznych,
- panować nad swoimi emocjami,
- uważnie słuchać czytanych tekstów literackich.

Ewaluacja programu

Ewaluacja, zdaniem B. Niemierki, jest pogłębionym sprawdzianem i ocenianiem osiągnięć uczniów, obejmującym analizę warunków przebiegu i wyników nauczania, nastawionym na ulepszenie procesu dydaktycznego. W ewaluacji wytyczonych działań na etapie kształcenia przedszkolnego, pomocami będą przede wszystkim rodzice, którzy we współpracy z nauczycielami będą wraz z dziećmi w domu kontynuować rozwój zainteresowań czytelnictwem. W ten sposób tworzone przez nauczyciela modele zachowań przenoszone będą do życia codziennego.

Dla nauczyciela miernikiem osiągnięcia oczekiwanych efektów będzie przeprowadzenie krótkiej ankiety wśród rodziców oraz sporządzenie sprawozdania z realizacji programu czytelniczego, które zamieszczone będzie w arkuszu podsumowania pracy dydaktyczno-wychowawczo- opiekuńczej za rok szkol. 2016/17.

Bibliografia:

- **Blżej przedszkola**

-nr 12.51/Grudzień 2015, Burchardt M. „Dziecko i książka”,

-nr 82-83/2008, zeszyt 1. Dziadkiewicz J. „Czy warto czytać dzieciom?” ,

-nr 4.79/ Kwiecień 2008, Kopek R. „Pasowanie na małego czytelnika”,

-nr 12.51/ Grudzień 2005, Stachoń K. „Biblioteka w przedszkolu”, Stysiak S. „Jak zachęcić dziecko do czytania?” Spotkania z książką”,

-nr 7-8/2006, zeszyt 2, Zarycht A. „Książka dla dzieci w wieku przedszkolnym”

- „Bajki terapeutyczne dla najmłodszych”, „Bajki o emocjach dla najmłodszych” ,wyd. RAABE
- Słuchowisko słowno-muzyczne „Polskie radio dzieciom”- internet
- Bajki: Kubus i przyjaciele, poezja J.Tuwima, J.Brzechwy, M. Konopnickiej, I. Krasickiego
- Audiobooki ze strony internetowej „Cała Polska czyta dzieciom”

Ankieta do rodziców

Proszę zakreślić tylko jedną odpowiedź.

1. Czy Pana/i zdaniem literatura dziecięca ma wychowawczy wpływ na rozwój dziecka?
  - a) tak
  - b) nie
  - c) tylko niektóre utwory literackie (proszę wymienić jakie).....
2. Jaka literatura Pana/Pani zdaniem najmocniej wpływa na wychowawczy rozwój dziecka?
  - a) bajki
  - b) opowiadania

- c) wiersze
- d) literatura obrazkowa
- e) inna (proszę wymienić jaka).....

3. Coraz częściej w telewizji można obejrzeć filmy, które są ekranizacją bajek i powieści dla dzieci. Jak Pan/i sądzi, czy obejrzenie takiego filmu może zastąpić przeczytanie dziecku książki?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie
- e) nie wiem

4. Czy czyta Pan/i dziecku w domu?

- a) tak
- b) Nie

5. Jak często czyta Pan/i swojemu dziecku?

.....